

Obsah

1. Okolnosti vzniku a obsah nových Základních pravidel.....	11
Cesta k novým Základním pravidlům	11
Důvody vzniku nových Základních pravidel	12
Struktura pravidel.....	13
Implementace Základních pravidel.....	14
2. Archivní zpracování.....	15
2.1 Obecné vymezení archiválie	15
2.2 Dvě současná pojetí archiválie z hlediska oboru archivnictví	15
2.3 Paměťové instituce	15
2.4 Specifické vlastnosti archiválie	16
2.5 Akvizice archiválií	17
2.6 Vymezení archivního souboru	17
2.7 Pořádání archivního souboru.....	19
2.7.1 Získání přehledu o archivním souboru a jeho stavu	19
2.7.2 Dokumentace o archivním souboru	20
2.7.3 Výběr pořadacího schématu	20
2.8 Vnitřní skartace, přesun a převedení archiválií do péče jiného archivu	21
2.9 Evidenční jednotky	22
2.9.1 Rozdělení evidenčních jednotek	22
2.9.2 Principy pro stanovení evidenční jednotky archiválií v analogové a digitální podobě	23
2.9.3 Druhy evidenčních jednotek	23
1. Listiny do roku 1850	23
2. Listiny po roce 1850	24
3. Úřední knihy a rukopisy	24
3.1 Úřední knihy	24
3.2 Rukopisy	25
4. Registraturní pomůcky	25
4.1 Podací protokoly/deníky	26
4.2 Indexy	26
4.3 Elenchy	26
4.4 Repertáře	26
5. Kartotéky	26
6. Typáře a jejich samostatné otisky	26
6.1 Pečetidla (razidla, raznice apod.)	26
6.2 Razítka	26
6.3 Samostatné pečetě, odlitky pečetí a otisky typářů	26
7. Kartony	26
8. Fascikly	27
9. Mapy, plány, atlasy, technické výkresy, grafické listy, kresby	27
9.1 Mapa	27
9.2 Atlas	27
9.3 Technický výkres	27
9.4 Grafický list	27
9.5 Kresba	28
10. Fotografické archiválie	28
10.1 Fotografický snímek/fotografie na papírové podložce	28
10.2 Fotografická deska	28
10.3 Listový film	28
10.4 Svitkový film	28
10.5 Kinofilm	28
10.6 Mikrofilm	28
10.7 Mikrofiš	28
10.8 Fotoalbum	28
10.9 Digitální fotografie	28
11. Kinematografické filmy	28
11.1 Filmové pásky	29

11.2 Jiné nosiče analogových záznamů.....	29
11.3 Nosiče digitálních záznamů.....	29
11.4 Kinematografické (audiovizuální, filmové) dílo.....	29
12. Zvukové archiválie.....	29
12.1 Fonografický váleček.....	29
12.2 Fonografický drát (fonodrát)	29
12.3 Gramofonová deska	29
12.4 Matrice.....	29
12.5 Magnetofonový pásek.....	29
12.6 Audiokazeta.....	29
12.7 Kompaktní disk.....	29
12.8 Zvuková díla	29
13. Tisky	30
13.1 Tisky do roku 1800	30
13.2 Tisky po roce 1800.....	30
13.3 Pohlednice	30
13.4 Plakáty	30
13.5 Cenné papíry	30
13.6 Štočky	31
14. Balíky	31
14.1 Pořadače	31
15. Digitální datasety (datové balíčky).....	31
16. Digitální archivní jednotka (DAJ).....	31
17. Jiné	31
17.1 Předměty numizmatické povahy.....	31
17.2 Předměty faleristické povahy.....	31
17.3 Jiné.....	32
2.10 Archivní pomůcky.....	33
Prozatímní inventární seznam	34
Manipulační seznam prvního a druhého typu.....	34
Inventář	35
Katalog	36
Speciální archivní pomůcky	36
Rejstřík	36
Tematický katalog	36
Soupis archiválií	36
Tematický rejstřík	36
3. Popis archiválií.....	37
3.1 Zásady popisu.....	37
3.2 Základní principy víceúrovňového popisu.....	38
3.2.1 Popis od obecného ke specifickému	38
3.2.2 Informace odpovídající úrovni popisu	38
3.2.3 Propojení popisů	38
3.2.4 Neopakování informací	38
3.3 Úrovně popisu	38
3.3.1 Archivní soubor	38
3.3.2 Série	38
3.3.3 Složka	39
3.3.4 Jednotlivost	39
3.4 Závazná hloubka popisu a její rozšiřování v rámci archivních pomůcek	39
3.4.1 Manipulační seznam	39
3.4.2 Inventář (dilčí inventář)	40
3.4.3 Katalog	40
Příklady použití sérií a nižších sérií, složek, podsložek, jednotlivostí a částí jednotlivostí v části fondu korporace a ve sbírce	40
Příklad použití sérií a nižších sérií, složek, podsložek, jednotlivostí a částí jednotlivostí v manipulačním seznamu k fondu, u něhož není dosud známa úplná hierarchie:.....	42
4. Prvky popisu archiválií.....	43
4.1 Úvod	43
4.2 Univerzální prvky popisu – oblast identifikačních informací	43

4.2.1 Referenční označení (Pořadové číslo)	43
4.2.2 Jiná označení	45
4.2.3 Obsah, reget	46
4.2.4 Formální název jednotky popisu	47
4.2.5 Datace vzniku jednotky popisu	47
4.2.6 Druh kalendáře	48
4.2.7 Úroveň popisu	49
4.2.8 Evidenční jednotka – druh	49
4.2.9 Evidenční jednotka – počet	49
4.2.10 Ukládací číslo	50
4.3 Univerzální prvky popisu – oblast kontextu a struktury	51
4.3.1 Dějiny původců jednotky popisu	51
4.3.2 Dějiny jednotky popisu	51
4.3.3 Způsob uspořádání jednotky popisu	51
4.3.4 Tematický popis jednotky popisu	52
4.3.5 Přímý zdroj akvizice	52
4.3.6 Budoucí přírůstky	52
4.4 Univerzální prvky popisu – oblast podmínek přístupnosti a využití	52
4.4.1 Podmínky přístupu, práva k jednotce popisu a její reprodukci	52
4.4.2 Možnost zveřejnění informací o jednotce popisu	53
4.4.3 Možnost zveřejnění reprodukce jednotky popisu	53
4.4.4 Fyzický stav jednotky popisu a technické požadavky	53
4.5 Univerzální prvky popisu – oblast doplňujících materiálů	54
4.5.1 Identifikace předlohy kopie	54
4.5.2 Odkazy na přibuzné dokumenty, archiválie a pomůcky pro vyhledávání	54
4.5.3 Existence kopii jednotky popisu	55
4.6 Univerzální prvky popisu – oblast poznámek	55
4.6.1 Služební poznámka	55
4.6.2 Veřejná poznámka	55
4.7 Univerzální prvky popisu – oblast kontroly popisu	56
4.7.1 Zpracovatel jednotky popisu	56
4.7.2 Pravidla zpracování jednotky popisu	56
4.7.3 Datum (data) popisu	56
5. Rozšířený popis archiválií	57
5.1 Úvod	57
5.2 Univerzální prvky rozšířeného popisu	57
5.2.1 Jiné datace jednotky popisu než datace vzniku jednotky popisu	57
5.2.2 Název autorského díla	58
5.2.3 Způsob a forma dochování	59
5.2.4 Rozměry, hmotnost, velikost, množství	59
5.2.5 Měřítko	60
5.2.6 Souřadnice	61
5.2.7 Orientace z hlediska světových stran	61
5.2.8 Technika, adjustace, nosič a látka záznamu	61
5.2.9 Díl, část, pořadí vydání jednotky popisu	62
5.2.10 Jazyk, písmo	62
5.2.11 Edice a literatura	63
5.3 Listiny do roku 1850 a po roce 1850	63
5.4 Úřední knihy, registrativní pomůcky, kartotéky	63
5.5 Rukopisy	64
5.6 Hudebniny	65
5.7 Typáče a jejich otisky	65
5.8 Archiválie evidované výhradně prostřednictvím množstevních evidenčních jednotek (kromě technické dokumentace)	68
5.9 Mapy, mapová díla, atlasy	68
5.10 Technické výkresy	69
5.11 Grafické listy, kresby	70
5.12 Fotografické archiválie	70
5.13 Kinematografické filmy	71
5.14 Zvukové archiválie	72
5.15 Tisky	73

5.16 Pohlednice	73
5.17 Plakáty	74
5.18 Štočky	74
5.19 Cenné papíry	74
5.20 Digitální archivní jednotky	75
5.21 Faleristické předměty	75
5.22 Numizmatické předměty	75
5.23 Jiné	76
6. Popis původců	77
6.1 Původce	77
6.2 Určení původce archiválie	77
6.3 Archivní autoritní záznamy popisující původce	78
6.4 Tvorba archivních autoritních záznamů původců	78
6.5 Používání záznamů o původcích v archivních pomůckách	79
6.6 Prvky popisu původce	79
6.6.1 Informace společné všem typům původců	79
6.6.2 Korporace	79
6.6.3 Rod (větev rodu)	81
6.6.4 Osoba	81
6.6.5 Dočasná korporace – událost	82
7. Tvorba přístupových bodů a rejstříků	85
7.1 Přístupové body a rejstříky	85
7.2 Kooperativní tvorba záznamů o entitách	85
7.3 Tvorba přístupových bodů z hlediska účelu	85
7.4 Typy entit a rejstříků	85
7.5 Základní principy tvorby přístupových bodů a rejstříků	86
7.6 Popis entit	87
7.6.1 Struktura popisu entit	87
7.6.2 Základní principy tvorby preferované formy jména	87
7.6.3 Základní principy tvorby variantní/paralelní formy jména	88
7.6.4 Základní principy tvorby stručné charakteristiky	88
7.7 Korporace a rejstřík korporativní	89
7.7.1 Korporace	89
7.7.2 Tvorba preferované formy jména u korporací (viz též 7.6.2)	90
7.8 Personální entity a osobní rejstřík	90
7.8.1 Personální entity	90
7.8.2 Tvorba preferované formy jména u personálních entit (viz též 7.6.2)	90
7.9 Geografické objekty a rejstřík zeměpisný	91
7.9.1 Geografické objekty	91
7.9.2 Tvorba preferované formy jména u geografických objektů (viz též 7.6.2)	92
7.9.3 Hierarchická struktura	92
7.9.4 Souřadnice	93
7.10 Události a rejstřík událostí	93
7.10.1 Události	93
7.11 Díla, výtvary a rejstřík děl	94
7.11.1 Díla a výtvary	94
7.11.2 Tvorba preferované formy jména u děl (viz též 7.6.2)	94
7.11.3 Hierarchická struktura a souřadnice děl	95
7.12 Pojmy a rejstřík věcný	95
8. Popis instituce spravující archiválie: archivní průvodce	97

Přílohy

Příloha 1 – Příklad manipulačních seznamů (včetně příkladů evidence archivního souboru v informačním systému)	101
Příloha 2 – Příklad inventářů (včetně příkladů evidence archivního souboru v informačním systému)	121

Příloha 3 – Příklad katalogu (včetně příkladů evidence archivního souboru v informačním systému)	201
Příloha 4 – Příklady jednotek popisu a úrovní popisu.....	211
A. Příklady jednotek popisu a úrovní popisu pro jednotlivé druhy archiválií a evidenčních jednotek u archivní pomůcky inventář a katalog.....	213
B. Příklady jednotek popisu a úrovní popisu u manipulačního seznamu.....	241
Příloha 5 – Jazyky jednotky popisu.....	243
Příloha 6 – Převodník prvků standardu pro popis matrik narozených, oddaných a zemřelých	249
Příloha 7 – Převodník prvků celostátního soupisu vedut	253
Příloha 8 – Převodník prvků celostátního soupisu pečetí	257
Příloha 9 – Příklady popisu původců	261
Příloha 10 – Příklady tvorby přístupových bodů a rejstříků	277
A. Korporace	279
B. Rody/větve rodů	282
C. Fyzické osoby, bytosti a zvířata	283
D. Geografické objekty	287
E. Události	293
F. Díla, výtvory	294
G. Příklad rejstříku analogové archivní pomůcky	296
Příloha 11 – Příklady popisů archivů příslušného typu jako instituce uchovávající archiválie	299
Seznam členů Rozšířené pracovní skupiny pro nová základní pravidla pro zpracování archiválií	331
Rejstřík pojmu	333